

2. Anvendelsen af ressourcer

Årsværksforbruget I dette afsnit redegøres der for, hvordan Danmarks Statistik anvender sine ressourcer, med udgangspunkt i årsværksforbruget.

2.1 Opgavernes finansiering og lovgrundlag

Finansloven Officiel statistik skal for at være troværdig tjene de almene samfundsmæssige interesser og skal derfor være uafhængig af politiske og økonomiske særinteresser. Som i andre lande finansieres størstedelen af Danmarks Statistiks opgaver derfor af finanslovsbevillingen. I 2006 forventes det, at 74 pct. af årsværkene bliver finansieret af finanslovsbevillingen.

Brugerbetaling 26 pct. af årsværkene anvendes til opgaver, som finansieres af brugerne. Størstedelen af disse opgaver er serviceopgaver for individuelle kunder, den såkaldte indtægtsdækkede virksomhed, som er beskrevet i *kapitel 9*.

Brugerne betaler også en del af statistikprogrammet hovedsagelig ved finansieringstilskud til udvalgte statistikker, og herudover via indtægterne ved publikationssalg.

I *bilag 3* ses de p.t. forventede finansieringstilskud til statistikprogrammet fordelt på ministerier og EU mv. EU er langt den største enkeltyder af finansieringstilskud. Blandt de danske ministerier kommer de største tilskud fra Undervisningsministeriet, Beskæftigelsesministeriet og Finansministeriet.

Antallet af årsværk, der finansieres af finanslovsbevillingen samt de forventede indtægter fra brugerne og de heraf afledte brugerbetalte årsværk ses i *tabel 2.1*.

Tabel 2.1 Årsværkene og deres forventede finansiering i 2006

	Årsværk	Egne indtægter mio. kr.
Finansloven	414,4	•
Brugerbetaling i alt	146,6	
Heraf:		
Finansieringstilskud ¹	49,3	30,1
Publikationssalg	8,9	5,4
Indtægtsdækket virksomhed	88,4	53,9
I alt	561,0	89,4

¹Inkl. koncernprojekter

Statistik programmet

Danmarks Statistiks hovedopgave er at producere og formidle statistik om samfundsforholdene. De opgaver, som direkte vedrører produktion og formidling af statistik, kaldes statistikprogrammet. Statistikprogrammet for 2006 omfatter ca. 220 opgaver. I publikationen *Statistikprogram 2006* beskrives formål, indhold, datakilder, svarbyrde, publicering og lovgrundlag for hver opgave.

Statistikprogrammet er opdelt i to dele. Først omtales alle de lovpligtige statistikker (primært EU-lovgivning, men i mindre omfang også dansk lovgivning) og dernæst den øvrige statistik.

I *bilag 2* ses omkostningerne ved de enkelte opgaver i statistikprogrammet opgjort som årsværksforbrug i 2006. I tilknytning hertil ses det, hvor stor en andel der forventes finansieret af henholdsvis finanslovsbevillingen og af brugerne via finansieringstilskud (fra ministerier, EU og organisationer) eller via publikationsindtægter.

Ved opgørelsen af omkostningerne til de enkelte statistikker skal det bemærkes, at der er tale om det direkte henførbare årsværksforbrug. Årsværk i infrastrukturen (fx IT-Center), som er nødvendige for statistikproduktionen, er ikke medregnet. En meget stor del af statistikkerne kan kun udarbejdes ved at inddrage data fra andre statistikker, og det skal bemærkes, at *bilag 2* heller ikke viser denne tværgående ressourceudveksling.

Lovforpligtelser

Størstedelen af Danmarks Statistiks opgaver er omfattet af lovforpligtelser. Der er to grupper:

- EU-lovforpligtelserne er langt den største gruppe. Det drejer sig dels om statistikker, som er direkte foreskrevet i en af de omkring 200 EU-retsakter, dels om statistikker, som er nødvendige for at overholde EU-retsakter. Publiceringen af disse statistikker er også en del af lovforpligtelserne som konsekvens af institutionens publiceringsforpligtelse. Statistikker, som er omfattet af EU-lovforpligtelser, kan ses i Statistikprogram 2006, og ressourceforbruget til de enkelte opgaver kan ses i *bilag 2*.
- Danske lovforpligtelser er også omtalt i *bilag 2* og i Statistikprogram 2006. Det drejer sig om formidling af statistik, om den økonomiske model ADAM og om forskellige enkeltstatistikker. Udover den statistikrelaterede lovgivning er Danmarks Statistik som statslig myndighed omfattet af en række love, bekendtgørelser, cirkulærer og instrukser vedrørende økonomi, personale og arbejdsmiljø mv.

2. Anvendelsen af ressourcer

Årsværksforbruget i alt

Det samlede årsværkforbrug i Arbejdsplan 2006 ses i *tabel 2.2*. Hvis der ses bort fra finansieringsmåden, fordeler årsværkene sig således: Statistikprogrammet 66 pct., indtægtsdækket virksomhed 16 pct., infrastruktur 13 pct. og særlige årsværk 5 pct.

Ses der kun på finanslovsårsværkene bruges 75 pct. til statistikprogrammet, 18 pct. til infrastrukturen og 7 pct. til særlige årsværk.

Tabel 2.2 Fordelingen af årsværk efter opgaver og finansiering i arbejdsplan 2006

	Årsværk i alt	Brugerbetalte årsværk	Finanslovsårsværk	Finanslovsårsværk til:		
				EU-lovforpligtelse	Danske lovforpligtelser	Øvrig statistik mv. ³
A. Statistikprogrammet i alt	370,1	58,2	311,9	221,5	31,8	58,6
Lovpligtig statistik	275,9	22,6	253,3	221,5	31,8	•
Øvrig statistik	94,2	35,6	58,6	•	•	58,6
B. Øvrige opgaver						
Infrastruktur ¹	72,5	–	72,5	52,5	7,0	13,0
Indtægtsdækket virksomhed ²	88,4	88,4	•	•	•	•
C. Almindelige årsværk i alt	531,0	146,6	384,4	274,0	38,8	71,6
D. Særlige årsværk i alt	30,0	–	30,0	•	18,0	12,0
Elever	12,0	–	12,0	•	•	12,0
Løntilskudsjob	18,0	–	18,0	•	18,0	•
E. Danmarks Statistik i alt	561,0	146,6	414,4	274,0	56,8	83,6

¹ Finanslovsårsværkene i infrastruktur fordeles på EU-lovforpligtelser, danske lovforpligtelser og øvrig statistik mv. proportionalt med årsværkene i statistikprogrammet.

² En del af infrastrukturen er finansieret af den indtægtsdækkede virksomhed og er her placeret under indtægtsdækket virksomhed.

³ Inkl. 17 årsværk i statistikprogrammet til EU-aftaler. Med bidrag fra infrastrukturen bruges der i alt 20 årsværk til EU-aftaler.

Statistikprogrammets hovedtal

Den lovpligtige statistik udgør 75 pct. af statistikprogrammet, og er helt overvejende finansieret af finanslovsbevillingen. I alt 62 pct. af den øvrige statistik finansieres af finanslovsbevillingen.

2.2 Udviklingstendenser

Uændret antal årsværk Der er stort set det samme antal årsværk i Arbejdsplan 2006, som der var i 2005, jf. tabel 2.3.

Tabel 2.3 Udviklingen i antal årsværk i 2001-2006 fordelt efter formål og finansiering

	Årsværk i alt	Bruger- betalte årsværk	Finans- lovs- årsværk	Alm. Finans- lovs- årsværk	Finanslovsårsværk til:		
					EU- lovfor- pligtelser	Danske lovfor- pligtelser	Øvrig statistik mv. ¹
2001	587	147	441	397	246	37	114
2002	578	155	423	366	236	33	97
2003	553	135	418	381	261	31	89
2004	555	136	419	397	273	30	94
2005*	559	148	411	382	270	36	76
2006*	561	147	414	384	274	39	71

¹ Heraf anvendes en del årsværk til EU-aftaler.

Anm. CVR og DREAM er ikke medregnet, da disse enheder ikke indgår i Danmarks Statistik efter 2001.

Kilde: Regnskabstal for 2001 - 2004. Budgettal for 2005 og arbejdsplantal for 2006

* Foreløbige tal.

Produktivitetsstigninger Danmarks Statistik realiserer årlige produktivitsstigninger på gennemsnitligt ca. 3 pct. Sideløbende med produktivitsstigningerne er der forbedringer af kvaliteten og øget anvendelse af Danmarks Statistiks produkter hos brugerne.

Bevillingen Finanslovsbevillingen bliver normalt reduceret med produktivitsstigningerne. Bevillingen kan blive reduceret herudover, hvilket medfører et større fald i antallet af finanslovsårsværk. Når finanslovsårsværkene derimod stiger, eller eventuelt er uændrede, skyldes det bevillingsforøgelser til specifikke formål.

Lovforpligtelser Tabel 2.4 viser en vækst i andelen af årsværk brugt til EU-lovforpligtelser. Stigningen skyldes en stadig vækst i EU-lovgivningen om statistik.

EU-aftaler De såkaldte "Gentleman Agreements" og andre aftaler med EU om udarbejdelse af statistik er ikke anført som lovpligtig statistik i arbejdsplanen, men henhører under øvrig statistik. I bilag 2 ses de opgaver, som er omfattet af aftaler med EU.

2. Anvendelsen af ressourcer

Aftaler forekommer særligt hyppigt for statistik om befolkning, uddannelse og arbejdsmarked, men findes i øvrigt inden for et bredt emnefelt. Nogle aftaler er i realiteten lige så forpligtende for Danmark som den lovpligtige statistik. Det gælder fx den grundlæggende statistik om befolkningen og dens uddannelse.

Styrelsens råderum Tabel 2.4 viser, at en stigende andel af finanslovsårsværkene anvendes til EU-lovforpligtelser og danske lovforpligtelser. Styrelsens råderum til selvstændige beslutninger om statistikprogrammet er således begrænset.

Tabel 2.4 **Anvendelsen af de almindelige finanslovsfinansierede årsværk i 2001-2006. Procent.**

		Alm. finans- lovs- årsværk	Alm. finanslovsårsværk til:				
			Pct. i alt	EU- lovfor- pligtelser	EU- aftaler	Danske lovfor- pligtelser	Anden statistik mv.
			pct.				
2001		397	100	62	10	9	19
2002		366	100	64	10	9	17
2003		381	100	69	9	8	14
2004		397	100	69	9	8	14
2005*		382	100	70	8	9	13
2006*		384	100	71	5	10	14

* Foreløbige tal.

Færre ressourcer end andre lande Danmarks Statistiks begrænsede muligheder for at prioritere opgaver, som ikke er EU-opgaver og heller ikke er brugerbetalte fremgår særlig tydeligt ved sammenligning med andre lande, jf. tabel 2.5.

Danmarks Statistik har færrest ressourcer alt i alt, men også set i forhold til befolkningens størrelse, hvor Østrig dog er i samme situation. Ved anvendelse af denne sammenligning skal det tages i betragtning, at alle EU-lande har de samme EU-lovpligtige opgaver, og at større lande har stordriftsfordele ved statistikproduktionen. Landenes statistikinstitutioner bruger dog deres ressourcer til at udføre noget forskellige opgaver.

Tabel 2.5 Antal årsværk i sammenlignelige europæiske landes statistik-institutioner ansat den 1. januar 2005

	Antal årsværk	Heraf finansieret af:		Finanslovs- finansierede årsværk pr. mio. indbyg.	Antal årsværk i alt pr. mio. indbyg.
		Finans- loven	Bru- gerne		
årsværk					
Danmark	563	411	152	76	104
Irland	681	644	37	157	166
Østrig	841	610	231	74	102
Finland	890	690	200	132	170
Norge	934	689	245	150	203
Sverige	1 320	892	428	99	146
Holland	2 391	2271	120	139	147

Kilde: Oplysninger fra repræsentanter for landenes statistikinstitutioner indsamlet i august 2005. Brugerbetalte årsværk betyder her alle årsværk, som ikke er finansieret af Finansloven.

Anm. I Sverige er statistikansvarlige ministeriers bevilling til officiel statistikproduktion udført af Statistiska Centralbyrån anført under finanslovsfinansiering.

2.3 Fordelingen af årsværk på afdelinger

Afdelingernes profil

De tre statistikafdelinger er de største afdelinger i Danmarks Statistik med omkring 130-140 årsværk hver. Størstedelen af statistikprogrammet – omkring to tredjedele – udføres af Økonomisk Statistik og Erhvervsstatistik. Personstatistik står på den anden side for knap halvdelen af den indtægtsdækkede virksomhed. Stort set hele infrastrukturen er samlet i Brugerservice, jf. tabel 2.6.

Tabel 2.6 Fordelingen af almindelige årsværk på afdeling og opgaver i 2006

	Statistik- programmet	Infra- struktur	Service- opgaver ¹	I alt
Personstatistik	90,2	1,3	41,5	133,0
Erhvervsstatistik	132,0	1,3	7,7	141,0
Økonomisk Statistik	117,3	2,3	11,3	130,9
Brugerservice	30,6	59,6	27,9	118,1
Rigsstatistikerens stab	–	8,0	–	8,0
Almindelige årsværk	370,1	72,5	88,4	531,0

¹ Lig med indtægtsdækket virksomhed.